

آیت حسینی

مشاور بازآفرینی کسب و کار

ماهیت پیچیده و غیرقابل پیش بینی حوزه کارآفرینی و نوآوری همواره با خود اتفاقات تلخ و شیرین زیادی به همراه دارد که اکوسیستم کارآفرینی (استارت آپی) کشور نیز از این قاعده مستثنی نبوده است. شکست و موفقیت هر دو الزام رشد این اکوسیستم است. در سال 96 اتفاقات تلخ مربوط به اظهارنظرهای همراه با ناامیدی برخی از فعالان اکوسیستم و تاکید آنها بر رها کردن و رفتن بود که متأثر از عدم گشایش اقتصادی در کشور و تاثیر آن بر تضعیف سرمایه گذاری بر زیرساخت های اکوسیستم است. گشایش در موانع مربوط به فضای کسب و کار نیازمند کار منسجم دولت است که متأسفانه هنوز محقق نشده است. نگاه عاری از مسئولیت دولت در موفقیت استارت آپها و نگاه صرفاً مداخله گر در سطح کلان اکوسیستم و طراحی سیستم نوآوری مبتنی بر خروجی های متناسب با زمان همچنان فقدان جدی این فضا است. همچنان کیفیت سیاستگذاری چالش عمومی فرآیندهای سیاستگذاری کشور در این حوزه است. علاقه به مداخله در سطح کسب و کارها، موازی کاری حتی گاهی نهادی در دولت، احتیاط و سیاست زدگی، انگیزه های کوتاه مدت، کندی واکنش به تغییرات محیطی، ظاهرگرایی، ناکارآمدی در بهره‌وری منابع، فقدان بنیه علمی قابل قبول و... باعث شده سیاستگذاران (به معنای صرفاً دولت نیست) نتوانند موفقیت لازم در این زمینه را داشته باشد.

گسترش ادبیات مبتنی بر کارآفرینی نوآورانه در سطوح عمده مردم به عنوان مصرف کنندگان و مشتریان کسب و کارها از جمله اتفاقات مناسب بوده است که به واقع تسهیلگر ورود به بازار برای کسب و کارهای جدید خواهد بود.

در چند سال گذشته تلاش برای مشارکت در سرمایه گذاری بر روی استارت آپها توسط سرمایه گذاران مختلف همواره مورد توجه بوده است، تحقق این امر و امید به توسعه این فرهنگ میتواند در صورت استمرار جهشی نو ایجاد کند و از جمله اتفاقات خوب است.

یکی دیگر از اتفاقات مثبت اکوسیستم ورود سازمان های بزرگ و علاقه به سرمایه گذاری های نو از جنس سرمایه گذاری های جسورانه (VC) است که می توان این اتفاق را به فال نیک گرفت. سازمان ها جهت گسترش فعالیت های خود نیازمند نوآوری هستند که یکی از استراتژی های ارتقا نوآوری سازمانی سرمایه گذاری بر روی کسب و کارهای نوآور است. چالشی که در این زمینه وجود دارد عدم اجرای درست فرایند سرمایه گذاری جسورانه به دلیل بروکراسی زیاد، عدم تخصص سازمان ها و تفاوت نگرش کارآفرینان سازمانی و شخصی اتفاق می افتد و لازم است آنها با تدبیر و استراتژی و سازوکار اجرایی مناسب وارد این عرصه شوند تا بتوانند حداکثر بهره برداری را از این جریان داشته باشند.

وجود موانع و کاستی همیشه آزار دهنده بوده و از بین رفتن آنها هدف همه بازیگران و فعالان نظام اقتصادی است اما وابستگی به مسیر و قرار گرفتن در شرایطی با مختصات خاص کشور اجازه نمی دهد عملکرد قابل اتکایی در کاهش موانع وجود داشته باشد اما در همین شرایط نیز تلاش و ممارست در کنار امید و باور رویاها می تواند راهگشا باشد. در سال جدید امیدواریم بخش خصوصی فعال تر در کنار دولت در راستای ارتقای اکوسیستم کارآفرینی تلاش کند. در سال پیش رو لازم است ارزش های اساسی اکوسیستم با مشارکت همه فعالان مشخص شود تا بر روی مصادق های رفتارهای همنا با این ارزش ها فرهنگ سازی صورت گیرد که اکوسیستم بتواند بصورت پویا و درونی رفتارهای خوب را تشویق و جلوی رفتارهای تخریب کننده را بگیرد. امیدوارم تا کیفیت اکوسیستم کارآفرینی در سال جدید مقدم بر کمیت زود بازده و گذرا در همه ابعاد و اجزا قرار گیرد.

موفق ترین ها از منظر نرخ رشد: الو پیک، علی بابا

چهره شاخص: به واقع اکوسیستم فعلی حاصل فعالیتهای همه فعالین، موافقان و حتی مخالفان آن است.